

**Pravilnik o poslijediplomskom doktorskom studiju „Poljoprivreda i zaštita okoliša“
Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru**

**SVEUČILIŠTE U MOSTARU
AGRONOMSKI I PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET**

**P R A V I L N I K
O POSLIJEDIPLOMSKOM DOKTORSKOM STUDIJU**

Mostar, 2025.

Na temelju članka 61. stavka 1, pod a) Statuta Sveučilišta u Mostaru (ur. br. 01-1685/20 od 26. veljače 2020.) i Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Mostaru (ur.br. 01-1385/24 od 14.03.2024.), Znanstveno - nastavno vijeće Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta na svojoj 99. sjednici održanoj 7.5.2025. godine d o n o s i

P R A V I L N I K O POSLIJEDIPLOMSKOM DOKTORSKOM STUDIJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o poslijediplomskom doktorskom studiju (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se ustroj i izvođenje poslijediplomskog dokorskog studija „Poljoprivreda i zaštita okoliša“ (u daljnjem tekstu: Doktorski studij) na Agronomskom i prehrambeno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, nositelj studija, oblici i trajanje studija, uvjeti upisa na studij, način izvedbe studija, nastava i istraživanje, postupak prijave, ocjene i obrane dokorskog rada, prava i obveze studenta dokorskog studija (u daljnjem tekstu: Doktorand), prava i obveze mentora, načini mjerenja kvalitete, te druga pitanja vezana za ustroj i izvođenje Dokorskog studija.

Sveučilišni doktorski studiji se osniva i izvoditi samo u područjima u kojima je nositelj prepoznatljiv u znanstvenome ili umjetničkom istraživanju, odnosno stvaralaštvu. Radi osiguranja kvalitete i poticanja mobilnosti doktoranda i nastavnika dokorski studiji otvoreni su za sve oblike suradnje sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu.

Članak 2.

- (1) Doktorski studij izvodi se prema opisu programa i uvjetima izvođenja studija kao temeljnom dokumentu Dokorskog studija koji je odobrio Centar za doktorske studije (u daljnjem tekstu: Centar) i potvrdio Senat Sveučilišta (u daljnjem tekstu: Senat).
- (2) Nastavni plan i program, sadržaj i metode izvođenja nastavnog procesa nositelju Dokorskog studija daju pravo dodjeljivanja zvanja doktor znanosti iz područja biotehničkih znanosti, znanstveno polje agronomija.

Članak 3.

- (1) Cjelokupnim radom na doktorskim studijima Sveučilišta u Mostaru (SUM) koordinira Centar za doktorske studije (u daljnjem tekstu: Centar).
- (2) Senat imenuje voditelja i zamjenika voditelja Centra. Sastav Centra čine predstavnici svih ustrojbenih jedinica SUM-a na kojima postoje doktorski studiji. Predstavnike predlažu znanstveno-nastavna vijeća ustrojbenih jedinica, a imenuje ih Senat.
- (3) Centar za doktorske studije ima sljedeće nadležnosti:
 - a) davanje Senatu mišljenja u postupku usvajanja novih studijskih programa na 3. ciklusu te izmjena i dopuna postojećih studijskih programa 3. ciklusa:
 - kvaliteti sadržaja nastavnoga plana i programa 3. ciklusa, kao i svih njegovih elemenata te njihovoj usklađenosti sa zakonodavnim okvirom,
 - usklađenosti postupka donošenja novih studijskih programa 3. ciklusa i redovite revizije postojećih studijskih programa sa zakonodavnim okvirom.
 - b) izvješćivanje Senata o studijskim programima 3. ciklusa na Sveučilištu koji u sljedećoj akademskoj godini trebaju proći proces redovite revizije;
 - c) predlaganje Senatu pravnih akata, dokumenata i publikacija koji se odnose na postupke donošenja novih studijskih programa 3. ciklusa, te izrade i dopune postojećih studijskih programa 3. ciklusa, kao i na sadržaj i metodologiju izrade njihovih nastavnih planova i programa;
 - d) davanje suglasnosti Centra na svu dokumentaciju vezanu za prethodni stavak prije njihova usvajanja na Senatu, pri čemu Centar nakon davanja suglasnosti dokumentaciju prosljeđuje za Senat;
 - e) određivanje javnosti podataka o studijskim programima 3. ciklusa i njihovim nastavnim planovima i programima na razini pojedine ustrojbene jedinice i cijeloga Sveučilišta, u suradnji s Upravom Sveučilišta i upravama ustrojbenih jedinica Sveučilišta;
 - f) druge aktivnosti koje se odnose na unaprjeđenje kvalitete procesa donošenja novih studijskih programa 3. ciklusa te izmjena i dopuna postojećih studijskih programa, kao i sadržaja njihovih nastavnih planova i programa te njihove primjene i izvedbe.
- (4) Doktorskim studijem na ustrojbenim jedinicama upravlja Vijeće doktorskoga studija (u daljnjem tekstu: Vijeće) koje je imenuje nositelj studija-Znanstveno nastavno vijeće.

- (5) Naziv, sastav, mandat i ovlasti vijeća koja upravljaju doktorskim studijem određuje nositelj studija svojom aktom.
- (6) Izvođač dokorskog studija je Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru (u daljnjem tekstu: Fakultet).
- (7) Sjedište Dokorskog studija je u Mostaru.

II. ZADAĆE SVEUČILIŠNOGA DOKORSKOG STUDIJA

Članak 4.

- (1) Zadaće sveučilišnoga dokorskog studija su:
 - stvaranje novih i relevantnih znanja, spoznaja i praksi, te njihova primjena;
 - obrazovanje istraživača u odabranome znanstvenom području;
 - osposobljavanje doktoranda za samostalan, istraživački i interdisciplinarni pristup problemima, za samostalno istraživanje te za kritičko ocjenjivanje rada drugih;
 - stjecanje znanja, iskustva i vještina koje moraju omogućiti doktorima znanosti i doktorima umjetnosti kreativno i na istraživanjima utemeljeno rješavanje složenih društvenih i gospodarskih problema;
 - internacionalizacija istraživačkog rada na Sveučilištu.

III. OBLICI DOKTORSKOGA STUDIJA

Članak 5.

(1) Doktorski studiji mogu imati sljedeće oblike:

- doktorski studij kojemu je nositelj ustrojbeni jedinica/ustrojbene jedinice i/ili Sveučilište;
- dvojni doktorat, u kojemu doktorand dobiva dvije diplome;
- zajednički studij koji izvode dva i/ili više sveučilišta, pri čemu je samo jedno sveučilište nositelj.

(2) Zajednički doktorski studiji koji izvode dva i/ili više sveučilišta i/ili ustrojbenih jedinica iz dvije ili više država reguliraju se posebnim pravilnikom koji će poštivati posebnosti svakoga pojedinog sveučilišta;

- model u kojemu doktorand upisuje studij na jednome sveučilištu i dobiva diplomu nositelja studija, a istraživanja izvodi na više mjesta i može imati više mentora;
- združeni studij je zajednički program dvaju i/ili više sveučilišta; svako od tih sveučilišta sudjeluje u upisu doktoranda, a doktorand može dobiti jedinstvenu diplomu dvaju ili više sveučilišta, ili diplomu sveučilišta na kojem je upisao studij u kojoj se navodi da je studij bio združen.

Članak 6.

(1) Doktorski studij integrira četiri smjera iz različitih znanstvenih grana znanstvenog područja Biotehničke znanosti, znanstvenog polja Agronomija.

(2) Smjerovi dokorskog studija su:

- Zootehnika
- Agroekonomika
- Zaštita okoliša
- Bilinogojstvo.

Radi osiguranja kvalitete i poticanja mobilnosti doktoranda i nastavnika doktorski studij je otvoren za sve oblike suradnje sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu.

IV. ORGANIZACIJA I IZVOĐENJE STUDIJA

Članak 7.

Stručna tijela Dokorskog studija su: Centar za doktorske studije (u daljnjem tekstu: Centar), Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta (u daljnjem tekstu: Znanstveno-nastavno vijeće) i Vijeće dokorskog studija.

- (1) Vijeće dokorskog studija kojeg čine voditelj dokorskog studija (predsjedatelj) i zamjenik, voditelji smjerova dokorskog studija sa zamjenicima i tajnik dokorskog studija imenuje Znanstveno-nastavno vijeće, a pridružene članove pojedinog smjera ZNV potvrđuje rješenjem.
- (2) Vijeće dokorskog studija čine voditelj dokorskog studija i njegov zamjenik, voditelji smjerova studija sa zamjenicima, članovima pojedinog smjera i tajnikom.
- (3) Vijeće dokorskog studija operativno vodi doktorski studij, ima savjetodavnu funkciju i ulogu predlagatelja, a sve odluke donosi Znanstveno-nastavno vijeće.

Članak 8.

- (1) Znanstveno-nastavno vijeće:
 - predlaže Centru za doktorske studije i Senatu ustrojstvo i izvedbu Dokorskog studija,
 - predlaže Centru za doktorske studije i Senatu nastavni plan i program Dokorskog studija,
 - organizira Dokorski studij.

Članak 9.

- (1) Znanstveno-nastavno vijeće ima sljedeća prava i obveze da daje prijedlog odluke:
 - o usvajanju i promjenama nastavnog plana i programa,
 - o imenovanju koordinatora i suradnika modula,
 - o pokretanju inicijative za raspisivanju natječaja za upis doktoranda,
 - o prihvaćanju prijave teme dokorskog rada,
 - o imenovanju članova Povjerenstva za ocjenu teme dokorskog rada,
 - o prihvaćanju ocjene teme dokorskog rada na temelju prijedloga Vijeća dokorskog studija,
 - imenovanju mentora i drugog mentora i/ili komentora za savjetodavni rad pri izradi dokorskog rada,
 - imenovanju članova Povjerenstva za ocjenu dokorskog rada koje potvrđuje Senat,
 - o prihvaćanju ocjene dokorskog rada na temelju prijedloga Vijeća dokorskog studija,

- o imenovanju Povjerenstva za obranu doktorskog rada i utvrđuje datum obrane na temelju prijedloga Vijeća doktorskog studija,
- (2) Znanstveno-nastavno vijeće ima sljedeća prava i obveze da donosi odluku o:
- o imenovanju voditelja smjerova Doktorskog studija,
 - o imenovanju voditelja smjerova doktorskog studija sa zamjenicima i članovima smjera
 - donosi odluku o dodjeljivanju ECTS bodova
 - odlučuje o drugim pitanjima organizacije i rada Doktorskog studija na prijedlog Vijeća doktorskog studija.
- (2) Poslove iz svog djelokruga Znanstveno-nastavno vijeće obavlja na sjednicama.
- (3) Odluke Znanstveno-nastavnog vijeća potvrđuje Centar za doktorske studije, a usvajaju se na Senatu.

Članak 10.

- (1) Vijeće doktorskog studija čine: voditelj i zamjenik doktorskog studija, voditelji i zamjenici smjerova doktorskog studija, članovi i tajnik doktorskog studija.
- (2) Vijećem doktorskog studija predsjedava voditelj doktorskog studija. Za rad Vijeća doktorskog studija neophodna je nazočnost natpolovičnog broja članova (kvorum). Članovi Vijeća doktorskog studija koji nisu u mogućnosti nazočiti sjednici, imaju zamjenika, odnosno nastavnika (člana) koji je uključen u znanstveno nastavni proces tog smjera.
- (3) Redovite sjednice Vijeća doktorskog studija saziva voditelj doktorskog studija, a po potrebi može sazvati i izvanrednu sjednicu. Sjednicama nazoče svi članovi Vijeća doktorskog studija, te izvjestitelji za svaku prijavu teme, ocjenu teme ili ocjenu doktorskog rada.
- (4) Izvjestitelj je u pravilu mentor ili drugi mentor ili komentor za izradu doktorskog rada, a može biti i predsjednik Povjerenstva za ocjenu teme ili Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada. Izvjestitelji na sjednicama Vijeća doktorskog studija sudjeluju u raspravama o temi o kojoj izvješćuju, ali ne sudjeluju u odlučivanju.
- (5) Vijeće doktorskog studija usvaja prijedloge većinom glasova nazočnih članova (voditelj i zamjenik doktorskog studija, voditelj i zamjenik smjera).
- (6) Rad vijeća doktorskog studija definiran je Poslovníkom.

Članak 11.

Vijeće doktorskog studija:

- predlaže Znanstveno-nastavnom vijeću nastavni plan i program Doktorskog studija,
- predlaže Znanstveno-nastavnom vijeću koordinate modula i suradnike na modulima Doktorskog studija,
- predlaže Znanstveno-nastavnom vijeću ocjenu teme doktorskog rada i ocjenu doktorskog rada,
- predlaže Znanstveno-nastavnom vijeću sastav Povjerenstva za ocjenu teme doktorskog rada, Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada i Povjerenstva za obranu doktorskog rada,
- predlaže Znanstveno-nastavnom vijeću i drugog mentora i/ili komentora za savjetodavni rad tijekom izrade doktorskog rada,
- raspravlja o predloženoj temi doktorskog rada, predloženoj ocjeni teme doktorskog rada i predloženoj ocjeni doktorskog rada,
- raspravlja o predloženom mentoru i drugom mentoru i/ili komentoru za savjetodavni rad tijekom izrade doktorskog rada,
- raspravlja o predloženom sastavu Povjerenstva za ocjenu teme doktorskog rada, Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada i Povjerenstva za obranu doktorskog rada,
- odlučuje o razlikovnim ispitima pristupnika i doktoranda Doktorskog studija na prijedlog voditelja odgovarajućeg smjera,
- donosi odluku o upisu pristupnika na Doktorski studij na temelju prijedloga voditelja smjera doktorskog studija,
- donosi odluku o dodjeljivanju ECTS bodova polaznicima pojedinog smjera Doktorskog studija na temelju prijedloga voditelja i suradnika unutar smjera Doktorskog studija,
- donosi odluku o redovitom upisu doktoranda Doktorskog studija na drugu i treću godinu Doktorskog studija prema broju dodijeljenih ECTS bodova,
- donosi odluku o izvanrednom upisu doktoranda Doktorskog studija na drugu godinu Doktorskog studija na temelju ispunjavanja posebnih uvjeta,
- uz suglasnost Znanstveno nastavnog vijeća rješava eventualne poteškoće koje se mogu pojaviti tijekom trajanja Doktorskog studija, a nisu predviđene ovim Pravilnikom,
- obavlja ostale poslove propisane ovim Pravilnikom.

Članak 12.

- (1) Voditelj doktorskog studija mora biti izabran u znanstveno nastavno zvanje imenovan/a odlukom Znanstveno-nastavnog vijeća, na prijedlog dekana.

- (2) Voditelj doktorskog studija saziva i predsjedava radom Vijeća doktorskog studija.
- (3) Voditelj doktorskog studija ima svog zamjenika koji mu pomaže u organiziranju i radu Vijeća doktorskog studija, te koordinaciji s polaznicima studija.
- (4) Voditelj doktorskog studija svojim potpisom potvrđuje zapisnik sa sjednice i odluke Vijeća doktorskog studija.
- (5) Vijeće doktorskog studija iznosi prijedloge na sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća, a voditelj doktorskog studija odluke prosljeđuje Referadi.

Članak 13.

- (1) Voditelj (predsjednik) i zamjenik smjera doktorskog studija biraju se većinom glasova članova Znanstveno-nastavnog vijeća. Promjenu voditelja i/ili zamjenika smjera doktorskog studija može vlastitim zahtjevom predložiti voditelj i/ili zamjenik smjera, te bilo koji drugi član Vijeća doktorskog studija, ali taj prijedlog moraju podržati najmanje još dva člana Vijeća doktorskog studija.
- (2) Prijedlog promjene voditelja i/ili zamjenika smjera doktorskog studija usvaja se većinom glasova svih članova Vijeća doktorskog studija.
- (3) Mandat svih članova vijeća je četiri godine, tj., jedno mandatno razdoblje, nakon čega se biraju novi članovi ili potvrđuju stari, za novo mandatno razdoblje odlukom Znanstveno-nastavnog vijeća.

Članak 14.

- (1) Voditelj smjera doktorskog studija organizira, nadzire i rukovodi rad smjera doktorskog studija u dogovoru sa svojim zamjenikom i uz tehničku pomoć tajnika doktorskog studija izvršavajući odluke Vijeća doktorskog studija sukladno Pravilniku.
- (2) Zamjenik, kao i voditelj, punopravno sudjeluje u donošenju prijedloga i odluka Vijeća, te koordinira rad smjera.
- (4) Voditelj smjera i zamjenik koordiniraju rad, ukoliko za to ima dostatan broj članova -Vijeća smjera Doktorskog studija, kojeg čine svi zaposlenici APTF-a minimalno izabranih u znanstveno-nastavno zvanje docenta, a koji su iskazali interes za sudjelovanjem na određenom smjeru.
- (5) Broj predstavnika suradnika u Vijeću smjera Potvrđuje Vijeće doktorskog studija, kao i voditelja smjera studija za svaki smjer Doktorskog studija,
- (6) Vijeće smjera saziva i njegovim radom predsjedava Voditelj smjera doktorskog studija. Za održavanje sjednice Vijeća smjera doktorskog studija potrebna je nazočnost natpolovične većine svih članova Vijeća smjera.

- (7) Vijeće smjera donosi odluke natpolovičnom većinom glasova svih članova Vijeća smjera.

Članak 15.

- (1) Vijeće smjera Doktorskog studija predlaže vijeću doktorskog studija:
- studijski program i izmjene studijskog programa za svaki pojedini smjer,
 - izvedbeni plan nastave Doktorskog studija
 - voditelje smjerova Doktorskog studija
 - koordinate modula i suradnike na modulima Doktorskog studija,
 - razlikovne ispite studenata Doktorskog studija,
 - upis studenata na Doktorski studij,
 - dodjeljivanje ECTS bodova polaznicima Doktorskog studija na temelju pismenog zahtjeva studenta,
 - redoviti upis studenata Doktorskog studija na drugu i treću godinu Doktorskog studija prema broju dodijeljenih ECTS bodova,
 - izvanredni upis studenata Doktorskog studija na drugu ili treću godinu Doktorskog studija na temelju ispunjavanja posebnih uvjeta.
- (2) Vijeće smjera doktorskog studija:
- predlaže studentima Doktorskog studija savjetnika, mentore, drugog mentora za savjetodavni rad pri izradi doktorske disertacije,
 - studentima Doktorskog studija može predložiti i komentora za savjetodavni rad pri izradi doktorske disertacije,
 - obavlja ostale poslove propisane ovim Pravilima.

Članak 16.

- (1) Tajnik doktorskog studija pomaže voditeljima i zamjenicima smjerova u organiziranju i nadzoru rada smjerova doktorskog studija.
- (2) Posebna dužnost tajnika doktorskog studija je korespondencija s polaznicima Doktorskog studija, uredno vođenje svih dokumenata smjera doktorskog studija i arhive propisanih ovim Pravilnikom.

Članak 17.

- 1) Vijeću doktorskog studija, u dogovoru s voditeljem smjera, doktorand predlaže savjetnika, za savjetodavni rad pri izradi dokorskog rada (u nastavku: Savjetnik). Tijekom prve godine dokorskog studija, a najkasnije istovremeno s prijavom teme dokorskog rada, doktorand predlaže uvjete istraživanja uz suglasnost mentora, te podnosi prijedlog u izvješću Vijeću dokorskog studija, koje se zatim upućuje Znanstveno-nastavnom vijeću kako bi donijelo odluku.

- 2) Doktorandu doktorskog studija Vijeće doktorskog studija, na prijedlog studijskog savjetnika ili voditelja smjera doktorskog studija u suradnji s mentorom, voditeljem i zamjenikom smjera, te tajnikom doktorskog studija, pomaže u odabiru izbornih modula kroz studij i usklađuje ih s planiranim područjem znanstveno-istraživačke aktivnosti doktoranda, a obavlja i druge poslove propisane ovim Pravilnikom.

V. MENTOR (DVOJNI MENTOR, KOMENTOR)

I STUDIJSKI SAVJETNIK

Članak 18.

- 1) Za mentora može biti imenovana osoba:
 - izabrana u znanstveno-nastavno zvanje ili umjetničko-nastavno zvanje redovitoga ili izvanrednoga profesora,
 - izabrana u znanstveno-nastavno zvanje ili umjetničko-nastavno zvanje docenta ili ekvivalentno zvanje ako je riječ o mentoru koji je akademsko zvanje stekao u inozemstvu, provedene najmanje tri godine u tom zvanju,
 - mentor može biti i profesor emeritus.
- 2) U slučaju interdisciplinarnosti teme i specifičnosti područja znanosti može se predložiti i dvojno mentorstvo. U tome slučaju svaki od predloženih mentora preuzima odgovornost za unaprijed određeni dio istraživanja i postupka izrade disertacije.
- 3) Pored mentora može se predložiti i komentor/komentori s institucije nositelja studija ili druge institucije u zemlji i inozemstvu.
- 4) Za komentora može biti imenovan nastavnik koji je izabran u zvanje redovitoga profesora, izvanrednoga profesora ili docenta (ili ekvivalentno zvanje ako je riječ o komentoru koji je akademsko zvanje stekao u inozemstvu).
- 5) Komentor se može imenovati i u slučaju imenovanja dva mentora.
- 6) Na poslijediplomskim doktorskim studijima na Sveučilištu jedan mentor i/ili komentor može istovremeno voditi najviše tri doktoranda.
- 7) Mentor i komentor, koji nije zaposlenik Sveučilišta ili njegovih pridruženih članica, mora potpisati ugovor o suradnji i preuzimanju odgovornosti za pristupnika.
- 8) Svaki mentor i komentor mora priložiti izjavu o spremnosti vođenja pristupnika tijekom izrade doktorskoga rada, a također i pismeno dopuštenje čelnika ustanove s koje dolazi.
- 9) Prije imenovanja na Senatu za prijedloge mentora i komentora pozitivno mišljenje daje Centar za doktorske studije.

- 10) Mentor (dvojni mentor, komentor) koji je preuzeo mentorstvo prije odlaska u mirovinu ima pravo dovesti to mentorstvo do kraja, uz suglasnost Centra.
- 11) Doktorand nakon upisa na doktorski studij izabire svoga studijskog savjetnika na temelju znanstvene grane, predloženoga modula dokorskoga studija, odnosno želje i afiniteta prema određenoj specijalnosti.
- 12) Vijeće dokorskoga studija na svakoj ustrojbenoj jedinici mora predložiti doktorandu nakon upisa njegova studijskoga savjetnika.
- 13) Studijske savjetnike potvrđuje Centar za doktorske studije. Studijski savjetnik mora biti najmanje u zvanju docenta (ili ekvivalentnom zvanju).
- 14) Studijski savjetnik ne mora (ali može) biti mentor svome pristupniku prilikom izrade dokorskoga rada.
- 15) Studijski savjetnik može biti jedini mentor, također i mentor u sklopu dvojnoga mentorstva za nekoga pristupnika (ako je riječ o interdisciplinarnosti rada ili ako drugi mentor dolazi s nekoga drugog sveučilišta gdje će se također vršiti određena istraživanja), ali može biti i komentor svome pristupniku.
- 16) Studijski savjetnik pomaže doktorandu pri izboru kolegija, prati napredovanje doktoranda i usmjerava njegov rad tijekom studija
- 17) Ako studijski savjetnik, nakon završetka prijave i odobrenja teme disertacije, nije izabran za mentora ili komentora pristupniku kojega je do tada pratio i usmjeravao, njegove obveze u tome trenutku prestaju, a preuzima ih izabrani mentor (i komentor).

Članak 19.

Mentori moraju biti u znanstveno-nastavnom zvanju i ispuniti najmanje četiri od sljedećih devet uvjeta:

- sudjelovati u izvedbi nastavnog plana Dokorskog studija,
- sudjelovati u izvedbi nastavnog plana na nekom drugom poslijediplomskom doktorskom studiju,
- biti voditelj najmanje jednog znanstvenog projekta ili suradnik na najmanje jednom međunarodnom projektu,
- biti najmanje jednom predsjednik znanstvenog ili organizacijskog odbora znanstvenog skupa u BiH, odnosno član znanstvenog odbora ili moderator sekcije međunarodnog znanstvenog skupa u organizaciji međunarodne asocijacije,
- biti ukupno najmanje tri puta član znanstvenog odbora ili moderator sekcije nekog znanstvenog skupa u BiH ili u inozemstvu,
- biti mentor ili drugi mentor/komentor najmanje jednog obranjenog dokorskog ili magistarskog rada na poslijediplomskom studiju,

- biti član najmanje dva Povjerenstva za obranu doktorskog rada,
- biti autor ili koautor najmanje četiri znanstvena rada A1 kategorije ili najmanje osam znanstvenih radova A2 kategorije
- sudjelovati usmenim priopćenjem na najmanje dva znanstvena skupa ili poster prezentacijom na najmanje četiri znanstvena skupa.
- Mentor pomaže doktorandu, vodi ga kroz studij i usmjerava njegove istraživačke aktivnosti.

Pored toga mentor:

- pomaže doktorandu u znanstveno-istraživačkom radu,
- pomaže doktorandu u izboru metoda istraživanja doktorskog rada,
- pomaže doktorandu pri određivanju strukture istraživačkog dijela doktorskog rada,
- pomaže doktorandu u pronalaženju znanstvene i stručne literature,
- pruža doktorandu i druge oblike stručne i znanstvene pomoći,
- prati kvalitetu doktorandova rada i potiče objavljivanje njegovih radova
- član je Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada i Povjerenstva za obranu doktorskog rada,
- obavezan je jednom godišnje podnijeti izvješće o radu doktoranda Vijeću doktorskog studija, na obrascu Sveučilišta,
- obavlja i druge poslove propisane ovim Pravilnikom.

Članak 20.

- (1) Vijeće doktorskog studija, u dogovoru s doktorandom i mentorom, može predložiti drugog mentora i/ili komentora za savjetodavni rad pri izradi doktorskog rada (u nastavku: drugi mentor i/ili komentor). Vijeće doktorskog studija predlaže drugog mentora i/ili komentora najranije nakon usvajanja pozitivne ocjene teme doktorskog rada, a najkasnije prije upisa doktoranda na treću godinu studija. Vijeće doktorskog studija razmatra prijedlog imenovanja drugog mentora i/ili komentora i upućuje svoju odluku Znanstveno-nastavnom vijeću koje donosi odluku o prijedlogu imenovanja drugog mentora i/ili komentora.
- (2) Vijeće doktorskog studija pri prijedlogu imenovanja komentora rukovodi se sljedećim načelima:
 - za komentora se može predložiti djelatnik Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju, koji je u znanstveno zvanje biran u polju ili grani različitoj od mentora radi učinkovitijeg provođenja interdisciplinarnih istraživanja,
 - za komentora se može predložiti znanstvenik iz druge institucije (ne ostvaruje radni odnos na Fakultetu) radi učinkovitijeg znanstveno-istraživačkog povezivanja institucija i intenziviranja suradnje s doktorandom Doktorskog studija,

- za komentora se može predložiti znanstvenik koji je voditelj znanstvenog projekta mjerodavnog ministarstva ili međunarodnog projekta u okviru kojeg se provodi znanstveno istraživanje ili razmjena znanstvenog osoblja radi kvalitetnijih istraživačkih uvjeta za doktoranda.
- Komentor mora biti izabran u znanstveno-nastavno zvanje i mora ispuniti najmanje tri uvjeta iz članka 20. stavak 2. Pravilnika.
Komentor u suradnji s mentorom/ima obavezu da:
 - pomaže doktorandu i usmjerava njegove istraživačke aktivnosti,
 - pomaže doktorandu u znanstveno-istraživačkom radu,
 - pomaže doktorandu u izboru metoda doktorskog rada,
 - pomaže doktorandu pri određivanju strukture istraživačkog dijela doktorskog rada,
 - pomaže doktorandu u pronalaženju znanstvene i stručne literature,
 - pruža doktorandu i druge oblike stručne i znanstvene pomoći,
 - član je Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada i Povjerenstva za obranu doktorskog rada,
 - obavlja i druge poslove propisane ovim Pravilnikom.

VI. OBVEZE MENTORA, DVOJNOGA MENTORA I KOMENTORA

Članak 21.

- (1) Mentor, dvojni mentor i/ili komentor je obavezan voditi doktoranda tijekom izrade doktorskog rada, pratiti kvalitetu doktorandova rada i poticati objavljivanje njegovih radova te pomoći sudjelovanju u znanstvenim i umjetničkim projektima.
- (2) Mentor, dvojni mentor i/ili komentor je obavezan jedanput godišnje podnositi izvješće o radu doktoranda Vijeću doktorskoga studija koje imenuje nositelj studija na obrascu Sveučilišta.

VII. OBVEZE I PRAVA DOKTORANDA

Članak 22.

- (1) Doktorand je obavezan jedanput godišnje Vijeću koje je imenovao nositelj studija podnositi izvješće o radu, koji zajednički potpisuju doktorand i njegov studijski savjetnik. Nakon izbora mentora, izvješće o radu potpisuju doktorand i mentor.

(2) Kopije godišnjih planova dostavljaju se Vijeću doktorskog studija, Znanstveno nastavnom vijeću, a potom prosljeđuju, Centru za doktorske studije u digitalnom obliku.

(3) Doktorand ima pravo promijeniti mentora ili temu, uz pisani zahtjev i očitovanje dotadašnjega mentora, na obrascu Sveučilišta, osim u iznimnim slučajevima (ako je riječ o smrtnome slučaju ili nekom drugom slučaju osobne prirode).

(4) Doktorand je obavezan najkasnije prije obrane doktorskoga rada imati objavljen i/ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan međunarodno recenziran znanstveni rad, tematski povezan s doktorskim istraživanjem, o čemu odlučuje Vijeće doktorskoga studija.

Članak 23.

(1) Doktorand upisan na Doktorski studij može biti:

- asistent ili viši asistent čiji su troškovi studija pokriveni iz sustava znanosti i visokog obrazovanja;
- stipendist domaćih ili međunarodnih stipendija;
- doktorand čije troškove studija snosi pravna osoba u kojoj je zaposlen;
- doktorand koji sam snosi troškove studija.

(2) Odluku o troškovima studija za zaposlene na Fakultetu donosi Znanstveno nastavno vijeće Fakulteta.

Članak 24.

Na Doktorskom studiju za svakog doktoranda osnivaju se sljedeća povjerenstva:

- Povjerenstvo za ocjenu teme doktorskog rada,
- Povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada,
- Povjerenstvo za obranu doktorskog rada.

Članak 25.

Članove Povjerenstva iz članka 24. Pravilnika, Vijeće doktorskog studija predlaže Znanstveno-nastavnom vijeću, a imenuje ih Centar i potvrđuje Senat Sveučilišta u Mostaru.

VIII. DOKTORSKI RAD

Članak 26.

Doktorski rad je javni znanstveni ili umjetnički rad, podložen javnoj znanstvenoj ili umjetničkoj procjeni.

IX. POSTUPAK PRIJAVE, OCJENE I ODOBRAVANJA TEME (PROJEKTA) DOKTORSKOG ISTRAŽIVANJA

Članak 27.

- (1) Povjerenstvo za ocjenu teme doktorskog rada ima najmanje tri ili pet članova u znanstveno-nastavnom zvanju iz znanstvenog područja teme doktorskog rada, a preporučuje se da najmanje jedan član bude znanstvenik izvan Fakulteta. U sastav ovog povjerenstva imenuje se predsjednik Povjerenstva (u pravilu ostvaruje radni odnos na Fakultetu) i dva ili više članova. Većina članova povjerenstva mora biti iz znanstvenog polja iz kojeg se prijavljuje tema.
- (2) Članovi Povjerenstva za ocjenu teme doktorskoga rada moraju biti izabrani najmanje u znanstveno-nastavno zvanje docenta ili u ekvivalentno zvanje ako je riječ o članu povjerenstva koji je zvanje stekao u inozemstvu.
- (3) Prijedlog sastava Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka, nakon stjecanja propisanoga broja ECTS bodova po planu i programu odgovarajućega doktorskog studija kroz nastavne i izvannastavne aktivnosti, u okviru Prijave teme doktorskog rada doktorand predlaže mentora i temu Vijeću doktorskoga studija, te dogovara uvjete rada.
- (4) Doktorand pokreće postupak prihvatanja teme doktorskoga rada podnošenjem prijave koja sadržava opće podatke o doktorandu, životopis i popis radova doktoranda, naslov predložene teme, podatke o predloženome mentoru i njegovim kompetencijama, obrazloženje teme i očekivani izvorni znanstveni doprinos predloženoga istraživanja i procjenu troškova istraživanja.
- (5) Doktorand mora priložiti i izjavu da nije prijavio doktorski rad s istovjetnom temom na drugome studiju Sveučilišta u Mostaru, odnosno na drugome sveučilištu.
- (6) Ukoliko doktorand ispunjava uvjete za prijavu teme doktorskog rada na sljedećoj sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća, a na prijedlog voditelja doktorskog studija, donosi se prijedlog Povjerenstva za ocjenu teme doktorskog rada, koja se prosljeđuje na ZNV, Centru i Senatu Sveučilišta.
- (7) Vijeće doktorskoga studija predlaže mentora i povjerenstvo za ocjenu i obranu teme Znanstveno-nastavnome vijeću, a Centar za doktorske daje mišljenje o prijedlozima. U slučaju sveučilišnoga studija, Vijeće

doktorskoga studija dostavlja prijedlog izravno Centru za doktorske studije.

- (8) Vijeće doktorskog studija mora se očitovati o prijedlogu Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka za ocjenu i obranu teme, te predlaganje mentora najkasnije do upisa u III godinu studija, koje prosljeđuje Centru i Senatu na mišljenje i imenovanje.
- (9) Nakon pozitivnog mišljenja Centra za doktorske studije, Senat imenuje mentora i povjerenstvo za ocjenu i obranu teme.
- (10) Mentor može, (a ne mora) biti član povjerenstva za ocjenu i obranu teme, ali ne može biti predsjednik povjerenstva.
- (11) Ukoliko je Znanstveno-nastavno vijeće doktorandu Doktorskog studija imenovalo i drugog mentora i/ili komentora za savjetodavni rad pri izradi doktorskog rada, drugi mentor i/ili komentor također mogu, a ne moraju biti članovi Povjerenstva za ocjenu i obranu teme rada.
- (12) Prijavljena se tema brani javno, pred povjerenstvom za ocjenu i obranu teme, kao i svima ostalim zainteresiranim.
- (13) Vijeće doktorskog studija za sljedeću sjednicu u dnevni red predlaže javnu prezentaciju prijavljene teme doktorskog rada. Na sjednici Povjerenstva za ocjenu teme doktorskog rada pristupnik prezentira svoju temu ne duže od 15 minuta uz potporu najviše 20 slajdova preporučene strukture:
 - Uvod (1-3)
 - Hipoteza i ciljevi rada (2-3)
 - Materijal i metode rada (4-6)
 - Očekivani rezultati i znanstveni doprinos (4-6)
 - Literatura (1-2).
- (14) Nakon prezentacije teme, predsjednik Vijeća doktorskog studija otvara raspravu pozivajući Povjerenstvo za ocjenu teme, ali i ostale nazočne, da postave pitanja i iznesu svoja mišljenja o prezentiranoj temi.
- (15) Obrazloženje teme i odgovore na pitanja daju pristupnik i/ili predloženi mentor.
- (16) Nakon rasprave Povjerenstvo za ocjenu teme doktorskog rada očituje se većinom glasova predlaže li prihvatanje, doradu teme ili u potpunosti odbacuje prezentiranu temu doktorskog rada.
- (17) Povjerenstvo za ocjenu teme doktorskog rada u roku od sedam dana nakon javne prezentacije teme doktorskog rada podnosi Vijeću za doktorske studije obrazloženo pismeno izvješće s prijedlogom za prihvatanje ili odbijanje teme doktorskog rada.
- (18) Javna prezentacija teme doktorskoga rada sastavni je dio izvješća i prijedloga povjerenstva za prihvatanje teme.

- (19) Nositelj studija Prijedlog povjerenstva za ocjenu i obranu teme šalje Centru koji daje mišljenje za prijedlog. Prijedlog povjerenstva se šalje Senatu na usvajanje. U slučaju negativnoga mišljenja Povjerenstva za ocjenu teme, pristupnik može uložiti žalbu na mišljenje povjerenstva. Žalba se podnosi Centru za doktorske studije koje imenuje Povjerenstvo koje će razmotriti pristupnikovu žalbu u roku od 60 dana od podnošenja žalbe.
- (20) Izgled i sadržaj pismenog izvješća Povjerenstva za ocjenu teme dokorskog rada propisani su ovim Pravilnikom.

X. POSTUPAK OCJENE DOKTORSKOG RADA

Članak 28.

- (1) Povjerenstvo za ocjenu dokorskog rada čine najmanje tri ili pet članova u znanstveno-nastavnom zvanju iz znanstvenog polja teme dokorskog rada, a preporučuje se da najmanje jedan član bude znanstvenik izvan Fakulteta. U sastav ovog povjerenstva imenuje se predsjednik Povjerenstva (u pravilu ostvaruje radni odnos na Fakultetu) i dva ili više članova, od kojih mentor imenovan za savjetodavni rad pri izradi dokorskog rada može (a ne mora) biti član Povjerenstva za ocjenu dokorskoga rada, ali ne može biti predsjednik Povjerenstva.
- (2) Ukoliko je Znanstveno-nastavno vijeće doktorandu Dokorskog studija imenovalo i drugog mentora i/ili komentora za savjetodavni rad pri izradi dokorskog rada, drugi mentor i/ili komentor također mogu, a ne moraju biti članovi Povjerenstva za ocjenu dokorskog rada.
- (3) Kao i u članstvu Povjerenstva iz članka 27. Pravilnika, članovi Povjerenstva za ocjenu dokorskoga rada moraju biti izabrani najmanje u znanstveno-nastavno zvanje docenta ili u ekvivalentno zvanje ako je riječ o članu povjerenstva koji je zvanje stekao u inozemstvu.
- (4) Prijedlog sastava Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka Vijeću dokorskog studija podnosi doktorand Dokorskog studija uz dogovor s imenovanim mentorom (i drugim mentorom i/ili komentorom ukoliko je imenovan) za savjetodavni rad pri izradi dokorskog rada, voditeljem smjera dokorskog studija i svim predloženim članovima Povjerenstva.
- (5) Doktorski rad, s pisanom suglasnošću i mišljenjem mentora o provedenom istraživanju i postignutome izvornom znanstvenom doprinosu, doktorand predaje u urudžbeni zapisnik ustrojbene jedinice.
- (6) Ako mentor ne želi dati suglasnost, mora u roku 30 dana u pisanom obliku obrazložiti svoje razloge. U oba slučaja mentorovo obrazloženje dostavlja se članovima Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka koji ga uzimaju u obzir prilikom ocjenjivanja.

- (7) Prilaže se i pisana izjava supervizora Vijeća doktorskoga studija (izabranoga od strane Vijeća doktorskoga studija) da je disertacija tehnički napisana u skladu sa svim zadanim pravilima i normama izrade doktorskoga rada, i to tehnički, lektorski i u potpunosti po naputku za pisanje disertacije. Supervizor je, u pravilu, voditelj doktorskoga studija, ali ne mora biti, nego može biti i druga osoba koja je tehnički, lektorski i znanstveno mjerodavna potvrditi naznačene zahtjeve.
- (8) Ako disertacija tehnički (ili lektorski) nije napisana u skladu sa svim zadanim pravilima i normama doktorskoga rada, nakon primjedaba supervizora Vijeća doktorskoga studija (koje se moraju dati u roku od 30 dana u pisanom obliku), doktorand treba ispraviti sve pogreške i u potpunosti ih uskladiti s tehničkom formom i odgovarajućom razinom znanstvenoga doktorskog rada.
- (9) U slučaju negativnoga mišljenja mentora ili supervizora, pristupnik može uložiti žalbu na njihovo mišljenje. Žalba se podnosi nositelju studija, koje imenuje Povjerenstvo, koje će razmotriti pristupnikovu žalbu u roku od 60 dana od podnošenja žalbe. Izvješće Povjerenstva nositelj studija podnosi Centru za doktorske studije, koji daje svoje mišljenje i prosljeđuje izvješće Povjerenstva koje imenuje Centar za doktorske studije bit će mjerodavno i mišljenje Centra, Senatu Sveučilišta na usvajanje.
- (10) Prije upućivanja rada u postupak ocjenjivanja, Vijeće doktorskoga studija na ustrojbenoj jedinici utvrđuje je li doktorand izvršio sve obveze predviđene programom studija i potvrdu o izvršenju obveza doktoranda šalje Centru za doktorske studije.
- (11) U slučaju pozitivnoga mišljenja, Centar za doktorske studije šalje prijedlog članova Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada na Senat koji imenuje Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada.
- (12) Za ocjenjivanje rada doktorand prilaže rad pisanome i elektroničkom obliku. Vijeće doktorskoga studija dostavlja disertaciju, mišljenje i suglasnost mentora, izjavu supervizora doktorskoga studija i prijedlog povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada Centru za doktorske studije.
- (13) Centar za doktorske studije daje mišljenje i šalje prijedlog članova Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada na Senat koji imenuje Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada.
- (14) Članovi Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada, kao i svi ostali kojima je omogućen uvid u doktorski rad, dužni su do objavljivanja ocjene s podacima i spoznajama iz rada postupati povjerljivo radi zaštite znanstvenoga doprinosa doktorskoga rada i intelektualnoga vlasništva.
- (15) Doktorski rad piše se na hrvatskom jeziku sa sažetkom koji se prevodi na jedan od svjetskih jezika. Iznimno se piše na nekome od svjetskih

- jezika ako se na tome jeziku održava poslijediplomski doktorski studij.
- (16) Povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada, u roku od dva mjeseca od imenovanja, podnosi Povjerenstvu za poslijediplomske studije pismeno izvješće s prijedlogom za:
- prihvatanje doktorskoga rada s eksplicitnom izjavom o postignutom izvornom znanstvenom doprinosu;
 - doradu doktorskoga rada, te ponovno završno ocjenjivanje nakon dorade;
 - odbijanje doktorskoga rada, nakon čega doktorand gubi pravo stjecanja doktorata znanosti na tom studiju.
- (17) Izvješće Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka sadrži:
- prikaz sadržaja rada,
 - mišljenje i ocjenu rada s osvrtom na primijenjene metode,
 - znanstveni sadržaj rada,
 - prijedlog Povjerenstva.
- (18) Izgled i sadržaj izvješća iz stavka 16. ovog članka propisani su ovim Pravilnikom.
- (19) Predsjednik Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka priprema izvješće na temelju prikupljenih (pisanih) mišljenja članova Povjerenstva, a izvješće (zajedničko) potpisuju svi članovi Povjerenstva. Svaki član Povjerenstva (ako to smatra potrebnim) ima pravo predati izdvojenu ocjenu.
- (20) Obrazloženje je nužan dio izvješća. Ocjena i izvješće Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada dostavlja se Centru za doktorske studije, koji daje mišljenje, i šalje ih Senatu Sveučilišta na usvajanje.
- (21) Usmeno obrazloženje izvješća s prijedlogom u ime Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada na sjednici Vijeća doktorskog studija iznosi kao izjavitelj predsjednik Povjerenstva ili mentor za savjetodavni rad pri izradi doktorskog rada.
- (22) Na prvoj sljedećoj sjednici Znanstveno-nastavno vijeće donosi prijedlog odluke o ocjeni rada Povjerenstvu za obranu rada sukladno prijedlogu Vijeća doktorskog studija.
- (23) Centar za doktorske studije šalje Senatu i prijedlog članova Povjerenstva za obranu doktorskoga rada za koje vrijede isti uvjeti kao i za Povjerenstvo za ocjenu rada.
- Nakon toga Senat donosi odluku o ocjeni rada i imenuje Povjerenstvo za obranu.
- (24) U slučaju negativnoga mišljenja Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada, pristupnik može uložiti žalbu na mišljenje povjerenstva. Žalba se podnosi Centru za doktorske studije koje imenuje povjerenstvo koje će razmotriti pristupnikovu žalbu u roku od 60 dana od podnošenja žalbe.

Mišljenje povjerenstva koje imenuje Centar za doktorske studije bit će mjerodavno i proslijedit će se Senatu Sveučilišta na usvajanje.

- (25) Ukoliko Vijeće dokorskog studija na prijedlog Povjerenstva predloži i Znanstveno-nastavno vijeće prihvati izvješće da doktorski rad treba dopuniti ili ispraviti, Vijeće dokorskog studija poziva pristupnika da ispravi nedostatke prema uputama Vijeća dokorskog studija i to u roku dva (2) mjeseca od primitka odluke Znanstveno-nastavnog vijeća.
- (26) Ako pristupnik ne ispravi rad u roku iz stavka 24. ovog članka, a za to nema opravdanog razloga, smatrat će se da je doktorski rad odbijen.
- (27) Posebno obrazložena odluka o obustavljanju postupka dostavlja se pristupniku u roku od osam (8) dana, a pristupnik ne može na Sveučilištu ponoviti postupak stjecanja doktorata znanosti o istoj temi.
- (28) Izgled i sadržaj pismenog izvješća Povjerenstva za ocjenu dokorskog rada propisani su ovim Pravilnikom.

Članak 29.

- (1) Nakon prihvaćanja pozitivne ocjene dokorskog rada, Znanstveno-nastavno vijeće na prijedlog Vijeća dokorskog studija traži od Centra i Senata da potvrdi imenovani sastav Povjerenstva za obranu dokorskog rada.
- (2) Datum obrane dokorskog rada, doktorand dogovara s Povjerenstvom iz stavka 1. ovog članka, a javna obrana dokorskog rada ne može biti prije isteka roka od osam (8) dana od dana kada je Centar i Senat na prijedlog znanstveno-nastavnog vijeća donijelo odluku o prihvaćanju pozitivne ocjene dokorskog rada.
- (3) Odluku o datumu javne obrane dokorskog rada također donosi Znanstveno-nastavno vijeće.
- (4) Obavijest o održavanju javne obrane dokorskog rada oglašava se na oglasnoj ploči Fakulteta i na oglasnoj stranici Fakulteta i Sveučilišta, najmanje osam (8) dana prije datuma javne obrane dokorskog rada.
- (5) Obrana dokorskog rada je javna.

XI. POSTUPAK OBRANE DOKORSKOG RADA

Članak 30.

- (1) Pozitivno ocijenjen doktorski rad doktorand javno brani pred Povjerenstvom.
- (2) Povjerenstvo za obranu dokorskog rada broji tri ili pet članova u znanstveno-nastavnom zvanju iz znanstvenog područja teme dokorskog rada. Povjerenstvo za obranu dokorskog rada može biti u jednakom

sastavu kao Povjerenstvo iz članka 28. Pravilnika. Prije upućivanja rada u postupak ocjenjivanja, utvrđuje se je li doktorand izvršio sve obveze predviđene programom studija.

- (29) U sastav Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka imenuje se i zamjenski član u znanstveno-nastavnom zvanju i zapisničar s doktoratom znanosti. U sastav Povjerenstva imenuje se predsjednik Povjerenstva (u pravilu ostvaruje radni odnos na Fakultetu) i dva ili više članova, od kojih mentor imenovan za savjetodavni rad pri izradi doktorskog rada može (a ne mora) biti član Povjerenstva za obranu doktorskoga rada, ali ne može biti predsjednik Povjerenstva.
- (3) Ukoliko je Znanstveno-nastavno vijeće doktorandu Doktorskog studija imenovalo i drugog mentora i/ili komentora za savjetodavni rad pri izradi doktorskog rada, drugi mentor i/ili komentor također mogu, a ne moraju biti članovi Povjerenstva za obranu doktorskog rada.
- (4) Član Povjerenstva za obranu doktorskog rada mora biti izabran najmanje u znanstveno- nastavno zvanje docenta ili u ekvivalentno zvanje ako je riječ o članu Povjerenstva koji je zvanje stekao u inozemstvu.
- (5) Članovi Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada, kao i svi ostali kojima je omogućen uvid u doktorski rad, dužni su do objavljivanja ocjene s podacima i spoznajama iz rada postupati povjerljivo radi zaštite znanstvenoga doprinosa doktorskoga rada i intelektualnoga vlasništva.

Članak 31.

- (1) Doktorand može pristupiti obrani doktorskoga rada nakon što Senat Sveučilišta prihvati pozitivnu ocjenu Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada, a Vijeće doktorskoga studija odredi datum obrane, najranije 15 dana, a najkasnije u roku od dva mjeseca.
- (2) Prijedlog sastava Povjerenstva za obranu doktorskog rada Vijeću doktorskog studija podnosi doktorand Doktorskog studija uz dogovor s imenovanim mentorom (i drugim mentorom i/ili komentorom ukoliko je imenovan) za savjetodavni rad pri izradi doktorskog rada, voditeljem smjera doktorskog studija i svim predloženim članovima Povjerenstva.
- (3) Povjerenstvo za obranu doktorskog rada nakon provedenog postupka obrane odlučuje o tome je li pristupnik s uspjehom obranio svoj doktorski rad.
- (4) Zapisničar-tajnik Fakulteta vodi zapisnik o javnoj obrani doktorskog rada, a potpisuju ga
- (5) Povjerenstvo za obranu doktorskog rada prisustvuje javnoj obrani doktorskog rada u skladu s ovim Pravilnikom, te sastavlja i potpisuje zapisnik o javnoj obrani doktorskog rada u koji unosi odluku Povjerenstva koja može biti:

- obranio/la
 - nije obranio/la.
- (6) Obrana se mora održati na jeziku na kojem je napisan doktorski rad.
- (7) Postupak obrane utvrđuje se protokolom koji propisuje nositelj studija.
- (8) O postupku obrane sastavlja se zapisnik na hrvatskome jeziku, a u slučaju obrane na nekom drugom svjetskom jeziku zapisnik se sastavlja i na tome jeziku.
- (9) Po završetku obrane doktorske disertacije pristupniku se uručuje uvjerenje o završenom Doktorskom studiju kojim se služi do dobivanja diplome.
- (10) Izgled i sadržaj zapisnika o javnoj obrani dokorskog rada propisani su ovim Pravilnikom.
- (11) Doktorski se rad brani samo jedanput.

XII. NATJEČAJ I UVJETI UPISA NA DOKTORSKI STUDIJ

Članak 32.

- (1) Uvjete upisa određuju tijela nositelja studija uz suglasnost Centra za doktorske studije.
- (2) Javni natječaj za upis na doktorski studij raspisuje Senat na prijedlog Centra za doktorske studije.
- (3) Natječaj se u pravilu raspisuje početkom svake akademske godine, a objavljuje se u javnom tisku, na Internet stranicama Fakulteta i Sveučilišta.
- (4) Vijeća doktorskih studija dostavljaju Centru prijedlog natječaja za upis na studijske programe doktorskih studija. Centar analizira prispjele prijedloge vijeća doktorskih studija na ustrojbenim jedinicama i svoje mišljenje o upisu na studijske programe doktorskih studija dostavlja Senatu.
- (5) Kriteriji vrednovanja pristupnika obuhvaćaju uspjeh na preddiplomskome i diplomskome studiju, poslijediplomski studij (znanstveni, specijalistički i dr.), pokazano zanimanje za znanstveno i/ili umjetničko istraživanje, objavljene radove, preporuke profesora i potencijalnog mentora te prijedlog o području istraživanja.
- Razgovor s pristupnikom obavezan je sastavni dio upisnoga postupka.
- (6) Prijava za natječaj mora sadržavati:
- Popunjen prijavni obrazac,
 - izvod iz matične knjige rođenih i uvjerenje o državljanstvu,

**Pravilnik o poslijediplomskom doktorskom studiju „Poljoprivreda i zaštita okoliša“
Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru**

- diplomu (original ili ovjerena preslika) o završenom diplomskom studiju,
 - uvjerenje o položenim ispitima ili dodatak diplomi (original ili ovjerena preslika sa preddiplomskog i diplomskog studija),
 - preporuke sveučilišnih profesora (ako je prosjek niži od 3,5 ali ne manji od 3,0),
 - rješenje o nostrifikaciji (original ili ovjerena preslika),
 - životopis,
 - dokaz o poznavanju jednog svjetskog jezika.
- (7) Prijave se podnose osobno ili se šalju poštom na adresu Dekanat Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.
- (8) Doktorski se studij može pokrenuti ako su osigurani nastavnički i mentorski kapaciteti, što se potvrđuje potpisanom izjavom nastavnika, pismenom suglasnosti i/ili ugovorom s njegovom matičnom visokoškolskom ustanovom.
- (9) Pristupnik na poslijediplomski doktorski studij mora imati ukupan prosjek ocjena minimalno 3,5 za sve kolegije u prethodna dva ciklusa ili u integriranom studiju ili tijekom završenoga visokoškolskog studija VII/1 stupnja (u izračun prosjeka uzimaju se ocjene iz svih kolegija preddiplomskoga i diplomskoga studija).
- (10) Iznimno, doktorski studij mogu upisati i kandidati koji ne ispunjavaju uvjet iz prethodnoga stavka ako su se dokazali u struci i imaju preporuke dvaju profesora iz užega područja, s matičnog fakulteta na kojem su završili prethodni studij (predmeta koji su usko vezani uz upis željenog smjera) uz posebnu odluku Vijeća doktorskog studija. Vijeće takovu odluku može donijeti samo na temelju detaljno obrazložene pisane preporuke dva sveučilišna profesora u znanstveno-nastavnom zvanju i uz objašnjenje i prijedlog Voditelja smjera doktorskog studija.
- (11) Upisne kvote određuju se prema raspoloživosti istraživačkih, nastavničkih i mentorskih kapaciteta uz suglasnost Centra za doktorske studije.
- (12) Imena izabranih pristupnika javno se objavljuju na internetskoj stranici studija.
- (13) Dopušteno trajanje doktorskoga studija je pet godina, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje Vijeće doktorskoga studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do osam godina. Po isteku osam godina od upisa doktorand gubi pravo obrane doktorskog rada.
- (14) Pri upisu se jasno definiraju svi nužni uvjeti za završetak studija u predviđenome roku.

Članak 33.

- (1) Pristupnici mogu kandidirati za upis na studij ako zadovoljavaju opći preduvjet za upis na studij bez obzira na smjer ili ako zadovoljavaju poseban preduvjet upisa za određeni smjer.
- (2) Osnovni opći preduvjet za upis na studij je diploma sveučilišnog studija iz znanstvenog polja agronomija (dipl. ing. agronomije po sustavu visokog obrazovanja do 2005. godine ili mag. agronomije po novom studijskom sustavu), a pristupnici koji ispunjavaju taj preduvjet mogu kandidirati za upis na bilo koji smjer studija.
- (3) Posebne preduvjete upisa zadovoljavaju pristupnici koji nemaju diplomu iz znanstvenog polja agronomija, ali imaju diplomu sveučilišnog diplomskog studija kojom zadovoljavaju preduvjet za upis na pojedini smjer studija. Prema tome, određene smjerove mogu upisati pristupnici sa završenim odgovarajućim sveučilišnim diplomskim studijem ili sveučilišnim dodiplomskim studijem po studijskom sustavu prije 2005. godine iz biotehničkih, tehničkih, prirodnih (i drugih srodnih znanstvenih područja uz utvrđivanje dodatnih obveza).
- (4) Uvjete upisa određuje Znanstveno-nastavno vijeće na prijedlog Vijeća doktorskog studija.
- (5) Javni natječaj za upis na Doktorski studij raspisuje se najmanje mjesec dana prije početka nastave, a kriteriji vrednovanja pristupnika obuhvaćaju uspjeh u preddiplomskom i diplomskom studiju ili u četverogodišnjem sveučilišnom studiju po studijskom sustavu prije 2005. godine, pokazano zanimanje za znanstveno istraživanje, objavljene radove, preporuke profesora i potencijalnog mentora, te prijedlog područja istraživanja.
- (6) Polaznici se biraju na temelju uspjeha u prethodnom studiju i rezultata razredbenog postupka na kojem se ispituje motivacija za studij i sklonost znanstvenom istraživanju.
- (7) Način i sadržaj razredbenog postupka određuje Vijeće doktorskog studija.

Članak 34.

- (1) Doktorski studij mogu upisati:
 - studenti koji su završili sveučilišni studij I. i II. ciklusa (s ukupno ostvarenih 300 ECTS bodova) i
 - studenti koji su završili sveučilišni studij VII/1 (s ukupno ostvarenih 240 ECTS bodova) ili studij iz srodnih znanstvenih polja poljoprivrede, biologije i kemije, prehrambene tehnologije, kemijskog i sanitarnog inženjerstva, biotehnologije, šumarstva, zaštite okoliša, gdje će pri upisu na željeni smjer doktorskog studija za svaki pojedini slučaj

Vijeće dokorskog studija utvrditi razlikovne kolegije koje će student morati položiti. Znanstveno-nastavno vijeće na prijedlog Vijeća dokorskog studija donijeti će odluku u kojoj će im se mjeri priznati prethodne aktivnosti na studiju, odnosno odrediti njihove obveze na Doktorskom studiju.

- polaznici postojećih poslijediplomskih magistarskih i dokorskih studija, kao i magistri znanosti (mr. sc.) iz znanstvenog polja poljoprivrede, biologije i kemije, matematike, prehrambene tehnologije, kemijskog i sanitarnog inženjerstva, biotehnologije, šumarstva, zaštite okoliša.
- (2) Pristupnici stječu pravo upisa na prvu (1.) godinu Dokorskog studija, dok polaznici prethodnih aktivnosti na poslijediplomskim studijima mogu podnijeti zahtjev za priznavanje ECTS bodova i zahtjev za upis na drugu (2.) godinu poslijediplomskog sveučilišnog dokorskog studija (ukoliko su prethodno pohađali poslijediplomski studij ili stekli titulu magistra znanosti prije uvođenja Bolonjskog sustava) pri čemu će im se evaluacijskim postupkom dodijeliti ECTS bodovi sukladno ostvarenim aktivnostima. Magistru znanosti, ukoliko prethodni studijski program odgovara programu željenog smjera dokorskog studija za diplomu magistra znanosti, može se dodijeliti maksimalno 60 ECTS bodova, čime stječe mogućnosti upisa na II. godinu dokorskog studija željenog smjera, a ostale bodove za izvannastavne aktivnosti i istraživački rad ostvaruje prema prijedlogu iz članka 49.
- (3) Student koji je prekinuo dokorski studij na Fakultetu ili drugim sveučilištima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu, može uložiti pisani zahtjev za nastavak studija upisom na drugi poslijediplomski sveučilišni dokorski studij na Fakultetu.
- (4) Student koji želi izvršiti prijelaz unutar smjerova dokorskog studija na Fakultetu ili s drugih dokorskih studija Sveučilišta u Bosni i Hercegovini i inozemstvu može uložiti pisani zahtjev za prijelaz.
- (5) Odgovarajuću odluku za nastavak studija i prijelaz donosi Znanstveno-nastavno vijeće, na prijedlog Vijeća dokorskog studija koje utvrđuje razliku ispita između plana i programa studija koji je kandidat upisao i studijskog programa za stjecanje doktorata znanosti na kojem nastavlja studij. Razlika ispita ovisi o prije izvršenim obvezama studenta.
- (6) Prijenos ECTS bodova stečenih na drugim studijima provodi Vijeće dokorskog studija, temeljem procjene programske sličnosti i važnosti za studij, kao i opterećenja studenta tijekom rada na izabranom kolegiju s drugih studija.
- (7) Doktorand stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu dokorskog studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja,

kada je izvršio sve obveze unutar smjera i pojedinog semestra za koji je zatražio potvrdu.

- (8) U slučaju kada kvaliteta rada doktoranda, ocijenjena kroz godišnje evaluacijske postupke koje provodi vijeće dokorskog studija, nije zadovoljavajuća, Znanstveno-nastavno vijeće na prijedlog Vijeća dokorskog studija može odlučiti o gubitku prava doktoranda na nastavak studij.

Članak 35.

Strani državljani stječu ista prava upisa nakon provedenog postupka priznavanja istovrsnosti diplome koje provode mjerodavne institucije.

Članak 36.

- (1) Pristupnici se pismeno izvješćuju o tome jesu li primljeni na Doktorski studij. Pristupnik čija prijava za upis na Doktorski studij ne bude prihvaćena može podnijeti prigovor Vijeću dokorskog studija u roku od osam (8) dana od dana primitka obavijesti.
- (2) Vijeće dokorskog studija dužno je pismeno obrazložiti svoju odluku u roku od dva (2) mjeseca. Ukoliko pristupniku nije u roku upućen odgovor Vijeću dokorskog studija ili pristupnik nije zadovoljan odgovorom, može podnijeti žalbu Znanstveno-nastavnom vijeću.
- (3) Odluka Znanstveno-nastavnog vijeća je konačna.
- (4) Imena izabranih pristupnika, njihove kvalifikacije kao i imena preporučitelja, javno se objavljuju na internetskoj stranici Dokorskog studija.
- (5) Broj pristupnika koji se upisuju na Doktorski studij temelji se na odluci Znanstveno-nastavnog vijeća sukladno raspoloživim istraživačkim, nastavničkim i mentorskim kapacitetima Fakulteta.
- (6) Status studenta doktoranda Dokorskog studija stječe se upisom na doktorski studij, a dokazuje se e-indeksom.

Članak 37.

- (1) Iznos utvrđene naknade za školarinu na Doktorskom studiju iznosi 2.300,00 KM (slovima: dvije tisuće i tristo konvertibilnih maraka) po semestru. Doktorand može naknadu za školarinu platiti u cijelosti prilikom upisa na Doktorski studij ili po upisu u pojedini semestar.
- (2) Ovim Pravilnikom utvrđuje se da je cjelokupna školarina za Doktorski studij 13.800,00 KM. (slovima: trinaest tisuća i osamsto konvertibilnih maraka)
- (3) Povrat uplaćenog iznosa nije moguć nakon upisa na Doktorski studij, bez obzira tko je izvršio uplatu.

Članak 38.

- (1) Ukoliko doktorand ne izvrši sve svoje obveze na Doktorskom studiju iz opravdanih razloga, odnosno ukoliko ne obrani doktorsku disertaciju u roku propisanom ovim Pravilnikom, dekan Fakulteta ima pravo utvrditi naknadu za nastavak studija na temelju prijedloga Vijeća dokorskog studija.
- (2) Vijeće će svoj prijedlog donijeti na temelju detaljnog pisanog obrazloženja doktoranda.

Članak 39.

- (1) Student ima pravo na mirovanje obveza:
 - za vrijeme trudnoće
 - za studente majke ili studenta oca koji koriste roditeljin i roditeljski dopust u skladu s posebnim propisima
 - za vrijeme dulje bolesti koja ga sprječava u ispunjavanju obveza na studiju
 - za vrijeme međunarodne razmjene studenta u trajanju duljem od 60 dana tijekom održavanja nastave, ukoliko student kroz međunarodnu razmjenu ne stječe ECTS bodove i
 - u drugim opravdanim slučajevima u skladu s odlukom Vijeća dokorskog studija.
- (2) Student može ostvariti pravo na mirovanje obveza samo ukoliko podnese pisani zahtjev za odobrenje mirovanja obveza s vjerodostojnom dokumentacijom o opravdanosti zahtjeva Vijeća dokorskog studija u roku do 30 dana od dana nastupanja razloga za mirovanje obveza.
- (3) Odluku o odobrenju mirovanja obveza studenta donosi Vijeća dokorskog studija.
- (4) Za vrijeme mirovanja obveza student može polagati ispite za koje ima ispunjene uvjete, a vrijeme mirovanja ne uračunava se u vrijeme trajanja studija.

Članak 40.

Status studenta Dokorskog studija prestaje:

- nakon završetka Dokorskog studija,
- nakon ispisivanja sa studija,
- nakon isteka zakonski propisanog roka (prema Pravilniku za doktorske studije Sveučilišta u Mostaru i ovom Pravilniku).

Članak 41.

Studenti Dokorskog studija dužni su se ponašati sukladno Statutu Sveučilišta, ovom Pravilniku i drugim propisima koji reguliraju Doktorski studij.

XIII. NASTAVA I ISPITI, UPISI U VIŠU GODINU STUDIJA, TRAJANJE I ZAVRŠETAK STUDIJA

Članak 42.

- (1) Doktorski studij izvodi se prema opisu programa i uvjetima izvođenja studija kao temeljnom dokumentu Dokorskog studija koji je odobrio Senat.
- (2) Nastavni plan i program Dokorskog studija, kao i promjene nastavnog plana i programa, donosi Senat Sveučilišta u Mostaru na prijedlog Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta.

Članak 43.

- (1) Nastava se, pored redovitih predavanja iz pojedinog modula, može održavati u obliku seminara, vježbi, prezentacija, istraživačkog rada, kao i ostalih oblika aktivnosti propisanih za pojedine module u opisu programa i uvjetima izvođenja studija.
- (2) Osnovni oblik nastave za obvezne module jesu predavanja, a za izborne module konzultacije. Nastava obveznih modula može se obavljati konzultacijama ukoliko nema dovoljno doktoranda smjera Dokorskog studija, a nastava izbornih modula može se obavljati predavanjima ukoliko ima dovoljno doktoranda koji su izabrali određeni modul Dokorskog studija.

Članak 44.

- (1) Nositelji modula na Dokorskom studiju mogu biti samo nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju. Dopunski uvjet za imenovanje nositelja modula jesu objavljeni radovi koji ih kvalificiraju za područje pojedinog modula.
- (2) Nositelje i suradnike modula imenuje Znanstveno-nastavno vijeće na prijedlog Vijeća dokorskog studija.
- (3) Dio predavanja i drugih oblika sudjelovanja u nastavnom procesu, Znanstveno-nastavno vijeće može na prijedlog Vijeća dokorskog studija povjeriti istaknutim stručnjacima i znanstvenicima iz zemlje i inozemstva

s akademskim stupnjem doktora znanosti koji imaju objavljene znanstvene i stručne radove, odnosno priznate poslovne rezultate.

Članak 45.

- (1) Aktivnosti predviđene studijskim programom Doktorskog studija traju šest semestara (tri godine).
- (2) Program studija vrednuje se bodovnim ECTS sustavom (*European Credit Transfer System*), a tijekom studija doktorand mora skupiti 180 ECTS bodova.
- (3) ECTS bodovi tijekom Doktorskog studija prikupljaju se aktivnostima koje su svrstane u četiri skupine kako slijedi:
 - Obvezni i izborni moduli – doktorand upisuje sve propisane obvezne module smjera i izbornih modula toliko da ukupna vrijednost svih modula bude 60 ECTS bodova,
 - Znanstveno usavršavanje,
 - Znanstvena prezentacija,
 - Disertacija.
- (4) Popis obveznih i izbornih modula po smjerovima s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova sastavni je dio ovog Pravilnika.

Članak 46.

- (1) Iz svake obvezne skupine aktivnosti student mora skupiti onaj broj bodova koji je propisan kao minimalni broj ECTS bodova prema navedenoj tablici.
- (2) Student može svojim znanstvenim i stručnim radom skupiti i više ECTS bodova nego što je navedeno u tablici (svi bodovi mogu se doktorandu priznati i upisati u indeks), ali se pri tome kao udio niti jedne skupine aktivnosti u ukupno potrebnih 180 ECTS bodova ne može računati više od maksimalno dozvoljenog broja bodova svake pojedine skupine kako je prikazano u tablici:

ECTS bodovi po skupinama:

Broj	Skupina aktivnosti	Broj ECTS bodova
1	Obvezni moduli	18
	Izborni moduli	42
2	Prijava i obrana teme	30
	Istraživački rad i Izvannastavne aktivnosti	30

3	Disertacija	60
	Potrebna suma	180

Članak 47.

- (1) Izborne module doktorand bira u dogovoru s mentorom i voditeljem smjera, a može izabrati izborne module i drugih poslijediplomskih doktorskih smjerova studija „Poljoprivreda i zaštita okoliša“.
- (2) Broj obveznih i izbornih modula koje doktorand mora upisati i položiti da bi skupio određenu sumu ECTS bodova na pojedinim smjerovima Dokorskog studija prikazan je u tablici za sve smjerove:

Struktura studiranja za smjerove

Zootehnika, Agroekonomika, Zaštita okoliša i Bilinogojstvo

Semestar	Aktivnost	ECTS
I.	Obvezni modul	6
	Obvezni modul	6
	Obvezni modul	6
	Izborni modul	6
	Izborni modul	6
II.	Izborni modul	6
	Izborni modul	6
	Izborni modul	6
	Izborni modul	6
	Izborni modul	6
	Izborni modul	6
III.	Prijava i obrane teme	30
IV.	Istraživački rad	30
	Izvan nastavne aktivnosti	
V.	Doktorska disertacija	60
VI.		

Članak 48.

- (1) Svaki doktorand Doktorskog studija dužan je upisati, aktivno sudjelovati u nastavi i položiti sve tražene sastavnice za polaganje ispita svih obveznih i izbornih modula upisanih u e-indeks.
- (2) Ispiti su javni, polažu se pred koordinatorom modula, a mogu biti pismeni i/ili usmeni. Uspješno položeni ispiti ocjenjuju se dodjelom ECTS bodova.
- (3) Svaki položen ispit, obranjeni seminarski rad i ostali oblici provjere znanja ocjenjuju se na prijavnici i u e-indeksu, te evidentiraju u evidenciji doktoranda.
- (4) Ispiti se organiziraju prema dogovoru s koordinatorom modula. Točan datum i vrijeme održavanja ispita određuje koordinator modula.

Članak 49.

- (1) ECTS bodovi doktorandu Doktorskog studija mogu biti dodijeljeni ne samo na temelju položenih obveznih i izbornih modula, već i na temelju ostalih aktivnosti navedene u tablici članka 46.
- (2) Popis obveznih i izbornih aktivnosti i njihova vrijednost u ECTS bodovima prikazana je u tablicama:

Bodovi za istraživački rad i izvannastavne aktivnosti	ECTS bodovi
Postavljanje i provedba pokusa/istraživanja	5
Laboratorijska/terenska analitička djelatnost	5
Statistička obrada	2
Usavršavanje na znanstvenoj ustanovi u inozemstvu (minimalno tijekom trajanja modula ili 30 dana)	2
Usavršavanje na drugom Sveučilištu/institutu u BiH (minimalno tijekom trajanja modula ili 30 dana)	2
Suradnik na međunarodnom projektu	2
Prijava i javna prezentacija teme doktorske disertacije	30
Rad zastupljen u sekundarnim publikacijama - kategorija A1 (CC rad)	8
Rad zastupljen u sekundarnim publikacijama - kategorija A2 (CAB rad)	5
Rad u zborniku međunarodnog znanstvenog skupa – kategorija A3	3
Rad u zborniku domaćeg znanstvenog skupa	2
Usmeno izlaganje na međunarodnom skupu	3
Poster na međunarodnom skupu	2
Usmeno izlaganje na domaćem znanstvenom skupu	2
Poster na domaćem znanstvenom skupu	1,5
Sudjelovanje u radu stručnih seminara, konferencija	3
Izrada elaborata	2
Patenti	10
Nagrade i priznanja za znanstveni rad	3

Sveučilišni udžbenik	5
Knjiga	5
Nastava na preddiplomskom ili diplomskom studiju	4

Bodovi za izradu disertacije	ECTS bodovi
Obrana disertacije	60

XIV. STRUKTURA STUDIJA

Članak 50.

(1) Struktura poslijediplomskih sveučilišnih doktorskih studija i studijskih obveza temelji se na određivanju ECTS bodova kako slijedi:

- Jednom godinom studija stječe se 60 ECTS bodova, što ukupno kroz tri godine studija iznosi 180 ECTS bodova.
- Polaganjem obveznih i izbornih kolegija propisanih studijskim programom dokorskog studija, koji moraju biti unutar prve godine dokorskog studija, doktorand može ostvariti maksimalno 60 ECTS bodova.
- Kolegiji koje polože doktorandi ne ocjenjuju se brojčano nego se za njihovo polaganje dobiva odgovarajući broj ECTS kodova na isti način na koji se dobivaju ECTS bodovi za ostale nastavne i izvannastavne aktivnosti.
- Doktorand prijavljuje i brani temu dokorskog rada na drugoj godini studija što ukupno iznosi 30 ECTS bodova, od čega 10 ECTS bodova prijava, a 20 ECTS bodova obrana doktorske teme. Uvjet za prijavu doktorske teme je prethodno ostvarenih 90 ECTS bodova koje doktorand dobiva kroz nastavne, znanstveno-istraživačke, izvannastavne i druge obveze definirane studijskim programom.
- Provedbom znanstvenog istraživanja koje rezultira izradom i obranom doktorske disertacije, na trećoj godini studija, doktorand ostvaruje 60 ECTS bodova.

Članak 51.

(1) Doktorand Dokorskog studija prilikom upisa upisuje cjelovito prvu godinu koji sadrži tri obvezna i sedam izborna modula. Izborne module doktorand bira u dogovoru s savjetnikom, voditeljem smjera i predloženim mentorom. Izbor modula s drugih poslijediplomskih smjerova studija doktorandu odobrava Vijeće dokorskog studija.

Članak 52.

- (1) Preporučena dinamika aktivnosti doktoranda je prvo polagati ispite obveznih modula, a potom izbornih modula.
- (2) Tijekom II godine studija doktorand treba prijaviti temu doktorskog rada.
- (3) Odstupanje od preporučene dinamike moguće je u dogovoru s mentorom i uz odobrenje Vijeća doktorskog studija. Tijekom prve godine Doktorskog studija, doktorand predlaže mentora i temu te dogovara uvjete rada, posebice uvjete financiranja istraživanja.
- (4) Upis treće godine Doktorskog studija bez prijavljene teme doktorskog rada moguć je na prijedlog Vijeća doktorskog studija, a uz odobrenje Znanstveno-nastavnog vijeća.

Članak 53.

- (1) Doktorand Doktorskog studija za upis u drugu godinu studija dužan je skupiti minimalno 42 ECTS boda i poželjno je prijaviti temu doktorskog rada.
- (2) Doktorand mora Vijeću doktorskog studija podnijeti zahtjev za priznavanje ECTS bodova. Izgled i sadržaj zahtjeva za priznavanje ECTS bodova propisani su ovim Pravilnikom.
- (3) Nakon podnesenog zahtjeva za priznavanje ECTS bodova, Vijeće doktorskog studija donosi prijedlog, a Znanstveno-nastavno vijeće konačnu odluku o priznavanju ECTS bodova i dostavlja je u doktorandu i u dosje doktoranda.
- (4) Ukoliko su priznata minimalno 42 ECTS boda, doktorandu se odobrava upis u drugu godinu Doktorskog studija.

Članak 54.

- (1) Doktorand Doktorskog studija prilikom upisa druge godine upisuje i provodi aktivnosti navedene u članku 49. Pravilnika.

Članak 55.

- (1) Doktorand druge godine Doktorskog studija za upis u treću godinu studija dužan je skupiti na Doktorskom studiju najmanje 80 ECTS bodova uz usvojenu pozitivnu ocjenu teme doktorskog rada.
- (2) Doktorand mora Vijeću doktorskog studija podnijeti zahtjev za priznavanje ECTS bodova tijekom druge godine studija uz prikaz ECTS bodova priznatih tijekom prve godine studija.
- (3) Nakon podnesenog zahtjeva za priznavanje ECTS bodova, Vijeće donosi prijedlog odluke za priznavanje ECTS bodova koju i usvaja.
- (4) Nakon usvajanja odluke o priznavanju ECTS bodova, voditelj doktorskog studija potpisuje odluku za svakog doktoranda i dostavlja je Referadi.

- (5) Na temelju odluke doktorandu se u e-indeks upisuju ECTS bodovi priznati za svaku pojedinu aktivnost tijekom druge godine studija.
- (6) Ukoliko je priznato minimalno 80 ECTS bodova i uz pozitivnu ocjenu teme doktorskog rada, doktorandu druge godine se odobrava upis u treću godinu Doktorskog studija.

Članak 56.

- (1) Doktorand na kraju prve, a najkasnije na kraju druge godine, prijavljuje temu u dogovoru s predloženim savjetnikom i/ili mentorom i/ili kimentorom i/ili voditeljem kroz studij i/ili voditeljem smjera doktorskog studija.
- (2) Prijava teme doktorskog rada mora sadržavati:
 - prijedlog teme doktorskog rada,
 - obrazloženje teme,
 - metodologiju rada,
 - očekivani znanstveni doprinos.
- (5) Doktorand mora priložiti i izjavu da nije prijavio doktorski rad s istovjetnom temom na drugome studiju Sveučilišta u Mostaru, odnosno na drugome sveučilištu.
- (6) Izgled i sadržaj prijave teme doktorskog rada propisani su ovim Pravilnikom.

Članak 57.

- (1) Doktorand treće godine Doktorskog studija za stjecanje prava na pokretanje postupka ocjene doktorskog rada dužan je skupiti na Doktorskom studiju najmanje 120 ECTS bodova uz usvojenu pozitivnu ocjenu teme doktorskog rada.
- (2) Doktorand mora Vijeću doktorskog studija podnijeti zahtjev za priznavanje ECTS bodova tijekom treće godine studija uz prikaz ECTS bodova priznatih tijekom prve dvije godine studija.
- (3) Nakon podnesenog zahtjeva za priznavanje ECTS bodova, Vijeće donosi prijedlog odluke o priznavanju ECTS bodova koju i usvaja.
- (4) Nakon usvajanja odluke o priznavanju ECTS bodova, voditelj doktorskog studija za svakog doktoranda potpisuje odluku i dostavlja je Referadi.
- (5) Na temelju odluke doktorandu se u e-indeks upisuju ECTS bodovi priznati za svaku pojedinu aktivnost tijekom treće godine studija.
- (6) Doktorand treće godine Doktorskog studija stječe pravo pokretanja postupka ocjene doktorskog rada kada ispuni sljedeće uvjete:
 - ima ukupno priznato najmanje 120 ECTS bodova,
 - ima priznato 60 ECTS bodova iz obveznih i izbornih modula,

- ima priznato 60 ECTS bodova iz znanstveno-istraživačkog rada i izvannastavnih aktivnosti od kojih je obvezno 30 ECTS bodova dodijeljeno za pozitivnu ocjenu i obranu teme doktorskog rada,
- (7) Postupak ocjene doktorskog rada doktorand pokreće podnošenjem zahtjeva Vijeću doktorskog studija. Doktorand zahtjevu prilaže meko uvezan primjerak doktorskog rada kojeg svojim potpisom odobrava mentor.
- (8) Izgled i sadržaj zahtjeva za pokretanje postupka ocjene doktorskog rada propisani su ovim Pravilnikom.

Članak 58.

- (1) Doktorski rad mora biti samostalan rad doktoranda, kojim se dokazuje znanstvena osposobljenost doktoranda za pravilnu primjenu znanstvenih metoda, pravilno tumačenje rezultata, pravilno zaključivanje i ostvarivanje određenog znanstvenog doprinosa.
- (2) Obujam doktorskog rada ne propisuje se precizno, (u pravilu ne treba biti manji od 100 niti veći od 200 stranica uz normalan prored, A4 format, font veličine 12 što rezultira s oko 2.000 – 2.500 znakova po stranici).
- (3) Doktorski rad mora biti napisan na književnom hrvatskom jeziku, jezično, stilski i tehnički korektno oblikovan i usklađen s izradom znanstvenih radova.
- (4) Izgled i sadržaj (tehnički opis i struktura) doktorskog rada propisani su ovim Pravilnikom.
- (5) Doktorski rad je javni znanstveni ili umjetnički rad, podložen javnoj znanstvenoj ili umjetničkoj procjeni.

Članak 59.

- (1) Sažetak doktorskoga rada objavljuje se na internetskim stranicama Sveučilišta najkasnije mjesec dana nakon obrane.
- (1) Nakon uspješne obrane doktorand je dužan u roku od mjesec dana po jedan primjerak doktorskog rada u pisanom obliku pohraniti u Sveučilišnoj knjižnici te u arhivu Sveučilišta, uvezan u tvrde korice.
- (2) Po jedan primjerak doktorskog rada dostavlja se Knjižnici Fakulteta.
- (3) Jedan primjerak završnog rada ostaje u arhivi Fakulteta.

Članak 60.

Pristupnik koji nije obranio rad ima pravo nakon dva mjeseca ponovo prijaviti izradu i obranu doktorskog rada, ali ne istu temu.

XV. DIPLOMA I PROMOCIJA

Članak 61.

- (1) Osoba koja završi poslijediplomski znanstveni studij za stjecanje doktorata znanosti i koja obrani doktorski rad stječe akademski stupanj doktora znanosti i odgovarajuće znanstveno zvanje (skraćeno: dr. sc.)
- (2) Uspješnim završetkom Dokorskog studija polaznici stječu akademski naziv doktor/ica znanosti iz biotehničkog područja, znanstveno polje agronomija, odgovarajuća znanstvena grana.
- (3) Doktorand stječe prava doktora/ice znanosti danom uspješne obrane dokorskoga rada.
- (4) Do dodjeljivanja diplome doktora znanosti nositelj studija izdaje potvrđnicu o završenom doktorskom studiju.

Članak 62.

- (1) Na Sveučilištu se vodi knjiga doktora znanosti kao javna evidencija o osobama koje su postigle zvanje doktora znanosti.
- (2) Doktorand treba u roku mjesec dana od obrane ispuniti sveučilišni obrazac za promociju u stupanj doktora znanosti te predati uvezani doktorski rad i elektroničku verziju za objavu na internetskim stranicama Fakulteta, odnosno Sveučilišta.
- (3) Doktorsku diplomu uručuje rektor na svečanoj promociji, kojoj je doktorand dužan nazočiti osobno ili po opunomoćeniku.
- (4) U knjigu doktora znanosti upisuju se sljedeći podatci:
 - ime i prezime, JMBG, mjesto i datum rođenja doktora znanosti,
 - fakultet na kojemu je doktor znanosti stekao akademski naziv,
 - sastav Povjerenstva za ocjenu dokorskog rada,
 - sastav Povjerenstva za obranu dokorskog rada,
 - tema dokorskog rada i ime mentora,
 - datum obrane,
 - ime službene osobe na promociji,
 - datum promocije i broj izdane diplome.
- (5) Upis u knjigu doktora znanosti smatra se vjerodostojnim ukoliko su ga vlastoručno potpisali dekan, mentor i promovirani doktor znanosti.

Članak 63.

- (1) Raspodjela prihoda i novčane naknade za izvršene poslove na Dokorskom studiju regulirat će se sukladno odredbama Pravilnika o raspodjeli prihoda i novčanih naknada za izvršene poslove na dokorskom studiju odlukom Dekana na prijedlog voditelja Vijeća dokorskog studija.

XVI. DOKUMENTI DOKTORSKOG STUDIJA

Članak 64.

- (1) Dokumenti čiji se izgled, sadržaj i uporaba propisuju ovim Pravilnikom su:
- Prijavni obrazac prilikom upisa (Obrazac _Dr_1),
 - Prijedlog planirane provedbe istraživačkog rada u okviru rada projekta (Obrazac_Dr_2),
 - Zahtjev za priznavanje ECTS bodova (Obrazac _Dr_3),
 - Prijedlog odluke o dodjeli ECTS bodova (Obrazac _Dr_4),
 - Odluka o priznavanju ECTS bodova (Obrazac _Dr_5),
 - Prijava teme doktorskog rada (Obrazac _Dr_6),
 - Ocjena teme doktorskog rada (Obrazac _Dr_7),
 - Izvješće o ocjeni i obrani teme doktorskog rada (Obrazac _Dr_8),
 - Zahtjev za imenovanje povjerenstva za ocjenu rada (Obrazac_Dr_9)
 - Doktorska disertacija kao monografija (Obrazac _Dr_10),
 - Zahtjev za pokretanje postupka ocjene doktorskog rada (Obrazac _Dr_11),
 - Ocjena doktorske disertacije (Obrazac _Dr_12),
 - Izvješće/zapisnik Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada (Obrazac _Dr_13),
 - Pohrana i javno objavljivanje doktorske disertacije (Obrazac _Dr_14),
 - Autentičnost doktorske disertacije i akademska čestitost (Obrazac _Dr_15).
 - Godišnji mentorov izvještaj o napretku doktoranda (Obrazac _Dr_16).
 - Godišnji doktorandov izvještaj o napretku - on line forma (Obr_Dr_17)
- (2) Obrasci navedenih dokumenata nalaze se u prilogu ovog Pravilnika i njegov su sastavni dio, a u elektronskoj formi nalaze se na službenim stranicama Fakulteta i dostupni su svim suradnicima i polaznicima Doktorskog studija.
- (3) Nazivi elektronske forme obrazaca navedeni su u zagradama alineja iz stavka 1. ovog članka.

XVII. NAČINI OSIGURAVANJA KVALITETE DOKTORSKOG STUDIJA

Članak 65.

- (1) Vijeće doktorskog studija ili stručno vijeće dužno je skrbiti za detaljnu evidenciju o istraživačkom radu i drugim obavljenim studijskim obvezama svakoga pojedinog doktoranda, uključujući plan obveza, kao i o opterećenju i uspješnosti mentora te za svakog mentora voditi evidenciju

**Pravilnik o poslijediplomskom doktorskom studiju „Poljoprivreda i zaštita okoliša“
Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru**

o broju upisanih doktoranda i broju doktoranda koji su obranili doktorski rad.

- (2) Vijeće dokorskog studija svake godine obavlja samoocjenjivanje na temelju godišnjih izvješća mentora i doktoranda, o čemu Fakultetu i Sveučilištu u Mostaru dostavlja izvješće o radu na obrascu Sveučilišta.
- (3) Kriterij ocjenjivanja obuhvaća: znanstvenu produkciju nastavnika i doktoranda, nastavu, relevantnost i kvalitetu doktorskih radova, statističke pokazatelje trajanja studiranja, statističke pokazatelje godišnjeg broja novih doktora znanosti u odnosu prema broju doktoranda te ostvarenu međunarodnu suradnju.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 66.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu od dana usvajanja na Znanstveno-nastavnom vijeću.
- (2) Doktorandu koji je upisao Doktorski studij prije donošenja ovog Pravilnika omogućit će se nastavak studija po Pravilniku koji je bio na snazi u trenutku upisa.
- (3) Za tumačenje odredbi ovoga Pravilnika nadležno je Znanstveno-nastavno vijeće.

Ur.br.: 07-237/25

Mostar, 7.5.2025. godine

dekan

dr. sc. Ivan Ostojčić, red. prof.